

Határozatok Tára

MELCHIOR WATHELET
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2017. május 3.¹

C-189/16. sz. ügy

**Boguslawa Zaniewicz-Dybeck
kontra
Pensionsmyndigheten**

(a Högsta förvaltningsdomstolen [legfelsőbb közigazgatási bíróság, Svédország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – Migráns munkavállalók és önálló vállalkozók, valamint családtagjaik szociális biztonsága – 1408/71/EGK tanácsi rendelet – A 46. cikk (2) bekezdése – A 47. cikk (1) bekezdésének d) pontja – 50. cikk – Garantált nyugdíj – Nyugdíjra való jogosultság számítása – Számítási alap – Időarányos számítás – Elméleti összeg”

I. Bevezetés

1. A Högsta förvaltningsdomstolen (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Svédország) által 2016. március 23-án benyújtott, a Bíróság Hivatalához 2016. április 4-én érkezett jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2006. december 18-i 1992/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel² módosított, 1996. december 2-i 118/97/EK tanácsi rendelettel³ módosított és naprakésszé tett, a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet⁴ (a továbbiakban: 1408/71 rendelet) 46. cikke (2) bekezdésének és 47. cikke (1) bekezdése d) pontjának értelmezésére irányul.

2. A jelen kérelmet a B. Zaniewicz-Dybeck és a nyugdíjhatóság közötti, garantált nyugdíj formájában nyújtandó öregségi nyugdíj kiszámításával kapcsolatos jogvita keretében terjesztették elő.

¹ Eredeti nyelv: francia.

² HL 2006. L 392., 1. o.

³ HL 1997. L 28., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 3. kötet, 3. o.

⁴ Az 1408/71 rendeletet a 2009. szeptember 16-i 988/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL 2009. L 284., 43. o.) módosított, a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2004. L 166., 1. o, helyesbítés: HL 2004. L 200., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 72. o.) (a továbbiakban: 883/2004 rendelet) váltotta fel. E rendeletet, annak 91. cikke értelmében, a végrehajtási rendelet hatálybalépésének napjától kell alkalmazni. A 883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló, 2009. szeptember 16-i 987/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2009. L 284., 1. o.) 2010. május 1-jén lépett hatályba. Tekintettel arra, hogy Boguslawa Zaniewicz-Dybeck 2008. augusztus 5-én benyújtott öregségi nyugdíj iránti igényét a Pensionsmyndigheten (nyugdíjhatóság, Svédország) elbírálta, és a garantált nyugdíjat nulla svéd korona (SEK) összegben állapította meg, álláspontom szerint időbeli hatályánál fogva az 1408/71 rendeletet kell az alapügybeli jogvitára alkalmazni. Mindenesetre az 1408/71 rendelet 46. cikkének (2) bekezdése és 47. cikke (1) bekezdésének d) pontja nagyjából összhangban van a 883/2004 rendelet 52. cikkének (1) bekezdésével, 56. cikke (1) bekezdésének c) pontjával és 58. cikkével.

3. A kérdést előterjesztő bíróság különösen arra keres választ, hogy az 1408/71 rendelet 46. cikkének (2) bekezdése, valamint 47. cikke (1) bekezdésének d) pontja azt jelenti-e, hogy a svéd garantált nyugdíj számítása során a más tagállamban szerzett biztosítási időszakhoz lehet olyan nyugdíjértéket rendelni, amely megfelel a Svédországban szerzett biztosítási idők átlagos értékének.

II. Jogi háttér

A. Az uniós jog

4. Az 1408/71 rendeletnek „A rendelet alkalmazási köre” című 4. cikke ekképp rendelkezik:

„[...]

(2) E rendelet alkalmazandó valamennyi, akár járulékfizetésen alapuló, akár nem járulékfizetésen alapuló általános és különleges szociális biztonsági rendszerre [...]

[...]”

5. Az 1408/71 rendelet „Az ellátások egyes csoportjaira vonatkozó különleges rendelkezések” elnevezésű III. címének „Öregség és halál (nyugdíj)” címet viselő 3. fejezete tartalmazza a 44–51a. cikket.

6. Az említett rendelet „Általános rendelkezések az ellátások megállapításáról, ha a munkavállaló vagy önálló vállalkozó két vagy több tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozik” című 44. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Azon munkavállaló, önálló vállalkozó vagy túlélő hozzátartozói ellátásra való jogosultságát, amely munkavállaló vagy önálló vállalkozó egy vagy több tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozik, e fejezet rendelkezései szerint kell meghatározni.

[...]”

7. A rendelet „Ellátások megállapítása” című 46. cikke a következőképp rendelkezik:

„[...]

(2) Ha az egyik tagállam jogszabályainak az ellátásokra való jogosultságra vonatkozó feltételei csak a 45. cikk vagy [helyesen: és/vagy] a 40. cikk (3) bekezdése alkalmazását követően teljesültek, a következő szabályokat kell alkalmazni:

- a) az intézmény meghatározza azt az elméleti összeget, amelyet az érintett személy igényelhetne, ha az összes olyan biztosítási, illetve tartózkodási időt, amelyet a tagállamok azon jogszabályai szerint szerzett, amelyek hatálya alá a munkavállaló vagy önálló vállalkozó tartozott, az adott tagállamban a tagállam által az ellátások megállapításának időpontjában alkalmazott jogszabályok szerint szerzett volna. Ha az ellátás összege független a megszerzett idő tartamától, ezt az összeget az e pontban említett elméleti összegnek kell tekinteni;
- b) az illetékes intézmény ezt követően meghatározza az ellátás tényleges összegét az előző pontban említett elméleti összeg alapján, valamint az ezen intézmény által alkalmazott jogszabályok szerint a biztosítási esemény bekövetkezését megelőzően szerzett biztosítási vagy tartózkodási időnek az összes érintett tagállam jogszabályai szerint a biztosítási esemény bekövetkezését megelőzően szerzett biztosítási vagy tartózkodási időhöz viszonyított arányában;

[...]

8. Az 1408/71 rendelet „Az ellátások kiszámítására vonatkozó további rendelkezések” című 47. cikkének (1) bekezdése az alábbiakat mondja ki:

„(1) A 46. cikk (2) bekezdésében említett elméleti és arányos összegek kiszámítására a következő szabályokat kell alkalmazni:

[...]

d) ha egy tagállam jogszabályai szerint az ellátásokat a kereset, a járulék vagy a növekmény összege alapján határozzák meg, ezen állam illetékes intézménye meghatározza a más tagállamok jogszabályai szerint szerzett biztosítási vagy tartózkodási idő tekintetében figyelembe vett keresetet, járulékot és növekményt az általa alkalmazott jogszabályok szerint szerzett biztosítási idő tekintetében rögzített átlagkereset, átlagos járulék vagy növekmény alapján;

[...]

9. Az 1408/71 rendelet „Kiegészítés biztosítása, ha az egyes tagállamok jogszabályai szerint fizetendő ellátások teljes összege nem éri el az ellátásban részesülő lakóhelye szerinti állam jogszabályaiban megállapított minimális összeget” című 50. cikke az alábbiakat írja elő:

„Az ellátások kedvezményezettje, akire e fejezet alkalmazandó, abban az államban, amelyben lakóhellyel rendelkezik és amelynek jogszabályai szerint neki ellátást kell biztosítani, nem részesülhet az e jogszabályokban az előző cikkeknek megfelelően a fizetés szempontjából figyelembe vett valamennyi biztosítási vagy tartózkodási idő tartamával egyenlő biztosítási vagy tartózkodási időre vonatkozóan rögzített minimális ellátásnál kisebb összegű ellátásban. Ezen állam illetékes intézménye szükség esetén, amíg e személy lakóhelye annak az államnak a területén található, e személy számára az e fejezet szerint járó ellátások teljes összege és a minimális ellátások összege közötti különbözettel egyenértékű kiegészítést fizet.”

B. A svéd jog

10. A svéd nyugdíjrendszer több részből tevődik össze. A jelen ügyben az állami öregségi nyugdíjról van szó, amely jövedelemalapú nyugdíjból, kiegészítő nyugdíjból és garantált nyugdíjból áll.

11. A jövedelemarányos nyugdíj és a kiegészítő nyugdíj jövedelemalapú nyugdíjak. Ezek járulékfizetésen és foglalkoztatáson alapuló ellátások.

12. A garantált nyugdíj adókból finanszírozott, az ország területén való tartózkodáson alapuló ellátás. Célja, hogy védőhálót biztosítson az alacsony jövedelműeknek vagy a jövedelemmel nem rendelkezőknek. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem szerint ez a nyugdíj – amelyet a más nyugdíjakból származó jövedelem függvényében határoznak meg –, szociális ellátás jellegű. Következésképpen, a nyugdíj a jövedelemalapú nyugdíj, a kiegészítő nyugdíj és bizonyos egyéb ellátások juttatására tekintettel fokozatosan csökken. Akinek az ilyen jövedelme egy bizonyos összeget meghalad, nem részesül garantált nyugdíjban.

13. A garantált nyugdíjra vonatkozó és a jelen ügyben alkalmazandó nemzeti rendelkezéseket a lagen [1998:702] om garantipension (a garantált nyugdíjról szóló 1998:702. sz. törvény) tartalmazza, amelynek helyébe a socialförsäkringsbalken (a társadalombiztosításról szóló 2010:110. sz. törvény, a továbbiakban: SFB) lépett.

14. A kérdést előterjesztő bíróság rámutat arra, hogy az SFB 67. fejezetének 15. §-a „kimondja, hogy [...] a jövedelemalapú öregségi nyugdíj képezi azon garantált nyugdíj számításának alapját, amelyre a biztosított ugyanazon évekre jogosult, az egyes szakaszokban meghatározott módosításokkal és kiegészítésekkel [az SFB 67. fejezetének 16–20. §-ai] (a továbbiakban: a számítás alapja)”.⁵

15. A garantált nyugdíj alapösszegét az SFB 2. fejezetének 7. §-a határozza meg. Az összeg az általános árszint-indexhez kötött. Az ügy szempontjából irányadó évben az alapösszeg 39 400 SEK volt.

16. A garantált nyugdíj konkrét összegének meghatározásához az alapösszeget az SFB 67. fejezetének 23. és 24. §-ában meghatározottak szerint kell növelni vagy csökkenteni.

17. A garantált nyugdíjat azon 65. életévüket betöltött személyek számára folyósítják, akik legalább három év biztosítási idővel rendelkeznek. A biztosítási időt továbbá az alapján határozzák meg, hogy az illető mennyi ideje lakik Svédországban. Az SFB 67. fejezetének 25. §-a előírja, hogy a garantált nyugdíjhoz 40 év biztosítási idővel nem rendelkező személy esetében a 21–24. §-ban meghatározott alapösszeg az években kifejezett biztosítási idő 40-hez viszonyított arányának megfelelő mértékben csökken (időarányos számítás).

18. A Försäkringskassan (a továbbiakban: társadalombiztosítási hivatal, Svédország) – amely korábban az öregségi nyugdíjra vonatkozó bizonyos kérdésekkel foglalkozott – jogi állásfoglalásában (2007:2. sz. jogi állásfoglalás, a továbbiakban: jogi állásfoglalás) rámutatott, hogy „[e]gyebek mellett a garantált nyugdíjak időarányos számítását illetően, ha 1938-ban vagy azt követően született személyek öregségi nyugdíjáról van szó, a társadalombiztosítási hivatalnak az elméleti összeg számítása során más érintett tagállamban szerzett biztosítási időszakokhoz olyan nyugdíjértéket kell rendelnie, amely megfelel a Svédországban szerzett időszak átlagos nyugdíjértékének. 2010. január 1-je óta a Pensionsmyndigheten (nyugdíjhatóság) foglalkozik az állami öregségi nyugdíjjal kapcsolatos kérdésekkel. A nyugdíjhatóság döntéshozatala során továbbra is a [nyugdíjhatóság] fenti [...] jogi állásfoglalása az irányadó.”⁶

19. A kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint a jogi állásfoglalást követően a társadalombiztosítási hivatal úgy végezte a számítást, hogy a másik tagállamban szerzett biztosítási időszakhoz olyan nyugdíjértéket rendelt, amely megfelel a svéd időszakok átlagos nyugdíjértékének.

III. Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

20. A lengyel állampolgárságú B. Zaniewicz-Dybeck 1940-ben született, és 1980-ban svédországi letelepedés szándékával elhagyta Lengyelországot. Lengyelországban 19 éven keresztül dolgozott, 24 éven keresztül tartózkodott Svédországban és 23 évet dolgozott ott.

21. 2008. augusztus 5-én a társadalombiztosítási hivatal elbírálta B. Zaniewicz-Dybeck állami öregségi nyugdíj iránti kérelmét, amely alapján a garantált nyugdíjat 0 SEK értéken állapította meg.

22. A felperes kifogása nyomán 2008. szeptember 1-jén a társadalombiztosítási hivatal helybenhagyta első határozatát, és ezt azzal indokolta, hogy B. Zaniewicz-Dybeck Svédországban és Lengyelországban is rendelkezett biztosítási idővel. Ennélfogva a garantált nyugdíjat részben a svéd nemzeti rendelkezések alapján, részben az 1408/71 rendelet 46. cikkének (2) bekezdésében szereplő arányosítási elv alapján számították ki.

⁵ Lásd az előzetes döntéshozatal iránti kérelem 18. pontját.

⁶ Lásd az előzetes döntéshozatal iránti kérelem 22. pontját.

23. A kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy B. Zaniewicz-Dybeck 75 216 SEK összegű jövedelme alapján a svéd nyugdíjhoz először 3 134 SEK összegű éves értéket rendeltek (75 216 SEK / 24) a Svédországban szerzett 24 éves biztosítási időszakra vonatkozóan. Ezt az összeget ezután megszorozták a garantált nyugdíj maximális biztosítási idejével, vagyis 40 évvel (3134 SEK x 40 = 125 360 SEK). A hatóságok ezért megállapították, hogy B. Zaniewicz-Dybeck jövedelmének összege túl magas ahhoz, hogy részére garantált nyugdíjat folyósítsanak.

24. B. Zaniewicz-Dybeck a Förvaltningsrätten i Stockholm (stockholmi közigazgatási bíróság, Svédország) előtt vitatta a társadalombiztosítási hivatal határozatát, amely megállapította, hogy a társadalombiztosítási hivatal által elvégzett számítás megfelelt az 1408/71 rendeletnek, és elutasította a keresetet. B. Zaniewicz-Dybeck a Förvaltningsrätten i Stockholm ítélete ellen a Kammarrätten i Stockholm (stockholmi közigazgatási fellebbviteli bíróság, Svédország) előtt fellebbezett, amely elutasította a fellebbezést.

25. B. Zaniewicz-Dybeck ezért felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz. Előadta, hogy a garantált nyugdíj elméleti összegét az 1408/71 rendeletnek megfelelően a társadalombiztosítási hivatal által elfogadott jogi állásfoglalás alkalmazása nélkül kell kiszámítani. B. Zaniewicz-Dybeck szerint, mivel a svéd garantált nyugdíj kizárólag a biztosítási időszak teljes hosszától függ, és a már meghatározott svéd jövedelemalapú nyugdíjat levonják az összegéből, a 47. cikk (1) bekezdésének d) pontja a garantált nyugdíj kiszámításakor nem alkalmazandó. B. Zaniewicz-Dybeck megjegyezte, hogy a jogi állásfoglalásban meghatározott számítási módszer hátrányosan érinti az Unió más államaiból érkező migráns személyek azon jelentős csoportját, akik alacsony összegű jövedelem alapján megállapított nyugdíjban részesülnek.

26. A nyugdíjhatóság szerint valamely más tagállamban szerzett biztosítási időszak e tagállam nyugdíjára jogosít, és mivel a garantált nyugdíj kiegészítő jellegű, ha a nyugdíjat az 1408/71 rendelet 47. cikke (1) bekezdése d) pontjának alkalmazása nélkül számítanák, az azt jelentené, hogy az a biztosított, aki rendelkezik másik tagállamban szerzett biztosítási időszakokkal, túl nagy kompenzációban részesül, mivel a garantált nyugdíj magasabb, mint azoknak, akik ilyenekkel nem rendelkeznek.

27. Ezenkívül e hatóság szerint, ha nem rendelnének nyugdíjértéket a külföldi biztosítási időszakhoz, az azt eredményezné, hogy a külföldi biztosítási időszakhoz a megfelelő svéd időszakhoz képest alacsonyabb érték (valójában semmilyen nyugdíjérték sem) kapcsolódna. Úgy vélte, hogy nem észszerű, hogy a garantált nyugdíjat, amely egy jövedelemtől függő alapszintű védelem, a külföldi biztosítási évek nyugdíjértékét vagy az Unió más államainak jövedelemalapú nyugdíját figyelmen kívül hagyva folyósítsák. A nyugdíjhatóság megjegyezte, hogy ha így járnak el, az a nyugdíjjogosult, aki más tagállamból származó, jövedelemalapú nyugdíjban részesül, magasabb svéd garantált nyugdíjat kap, mint amit ugyanaz a nyugdíjjogosult kap akkor, ha csak Svédországban lett volna biztosítva és csak ott szerzett volna jogot jövedelemalapú nyugdíjra.

28. Előzetes döntéshozatal iránti kérelmének igazolása érdekében a kérdést előterjesztő bíróság pontosította, hogy „a Bíróság a Conti ítéletben (C-143/97, EU:C:1998:501) kimondta, hogy az ellátások csökkentéséről szóló nemzeti rendelkezések nem mentesülhetnek az 1408/71 rendeletben meghatározott alkalmazási feltételek és korlátok alól azáltal, hogy azokat a fizetendő összeg kiszámítására szolgáló szabályoknak minősítik. Valamely nemzeti szabályt az ellátásokat csökkentő szabálynak kell tekinteni, ha az ahhoz szükséges számítás azt eredményezi, hogy az érintett személy által igényelhető nyugdíj összege csökken, mivel egy másik tagállamból ellátásban részesül (24. és 25. pont)”.⁷ A kérdést előterjesztő bíróság hozzátette, hogy: „Svédország ebből a döntésből azt a következtetést vonta le, hogy a garantált [...] nyugdíjnak a jövedelemalapú öregségi nyugdíjra tekintettel történő csökkentése nem számítási szabálynak, hanem az 1408/71 rendelet értelmében vett,

⁷ Lásd az előzetes döntéshozatal iránti kérelem 29. pontját.

ellátást csökkentő szabálynak tekintendő. [...] Ennek alapján a svédországi hatóságok úgy alkalmazták a szabályokat, hogy a garantált nyugdíjat nem csökkentették a más [uniós államokból] származó nyugdíjakkal. Ehelyett időarányosan számították ki azon személyek garantált nyugdíjra való jogosultságát, akik Svédországban és más [uniós államokban] is végeztek munkát.”⁸

29. A kérdést előterjesztő bíróság kiemeli, hogy a jogi állásfoglalás⁹ elfogadását követően a garantált nyugdíj számítását úgy végezték, hogy minden más tagállamban szerzett biztosítási időszakhoz olyan nyugdíjértéket rendeltek, amely megfelel a svéd biztosítási időszakok átlagos nyugdíjértékének.

30. A kérdést előterjesztő bíróság szerint a jelen ügyben az a kérdés, hogy az 1408/71 rendelet 47. cikke (1) bekezdésének d) pontja alkalmazandó-e ebben a helyzetben, és ha igen, az ugyanezen rendelet 46. cikkének (2) bekezdése szerinti időarányos számítás során lehet-e a más uniós államban szerzett biztosítási időszakhoz olyan fiktív nyugdíjértéket rendelni, amely megfelel a Svédországban szerzett biztosítási időszak átlagos értékének.

31. E körülmények között a Högsta förvaltningsdomstolen (legfelsőbb közigazgatási bíróság) felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

- „1) Az 1408/71 rendelet 47. cikke (1) bekezdésének d) pontja azt jelenti-e, hogy a svéd garantált nyugdíj számítása során a más uniós tagállamban szerzett biztosítási időszakhoz lehet olyan nyugdíjértéket rendelni, amely megfelel a svéd időszak átlagos értékének, ha az illetékes hatóság ugyanezen rendelet 46. cikkének (2) bekezdése szerinti időarányos számítást végez?
- 2) Amennyiben az első kérdésre nemleges válasz adandó, az illetékes intézmény a garantált nyugdíjra való jogosultság számítása során figyelembe vehet-e olyan nyugdíjjövedelmet, amelyet a biztosított az Unió valamely másik tagállamából kap, anélkül hogy ez ellentétes lenne az 1408/71 rendelet rendelkezéseivel?”

IV. A Bíróság előtti eljárás

32. A jelen ügyben írásbeli észrevételt nyújtott be a nyugdíjhatóság, a Svéd Királyság, a Cseh Köztársaság, valamint az Európai Bizottság. Ugyanők – a Cseh Köztársaság kivételével – szóban is kifejtették álláspontjukat a 2017. március 9-i tárgyaláson.

V. Elemzés

A. Előzetes észrevételek

33. A kérdést előterjesztő bíróság által feltett két kérdés a svéd garantált nyugdíj összegének kiszámítására és az 1408/71 rendelet szabályainak lehetséges alkalmazására irányul.

34. E kérdések megválaszolásához emlékeztetni kell arra, hogy az 1408/71 rendelet nem alakítja ki a szociális biztonság egységes rendszerét, hanem fenntartja a különböző nemzeti rendszereket, és egyetlen célja e rendszerek koordinálása. Így az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében a tagállamok megőrzik szociális biztonsági rendszerük kialakítására irányuló hatáskörüket. Következésképpen az

⁸ Lásd az előzetes döntéshozatal iránti kérelem 30. pontját.

⁹ Lásd a jelen főtanácsnoki indítvány 18. pontját.

uniós szintű harmonizáció hiányában az egyes tagállamok jogszabályai határozzák meg többek között az ellátások nyújtásának feltételeit. E hatáskörük gyakorlása során a tagállamok kötelesek figyelembe venni az uniós jogot, és különösen az EUM–Szerződésnek a tagállamok területén való szabad mozgás és tartózkodás minden uniós polgár számára elismert jogára vonatkozó rendelkezéseit.¹⁰

35. E tekintetben rá kell mutatni, hogy az 1408/71 rendelet nem írja elő a tagállamok számára, hogy a svéd garantált nyugdíjhoz hasonló minimális öregségi ellátást nyújtsanak. Ugyanakkor az állandó ítélkezési gyakorlat szerint, bár az 1408/71 rendelet feltételezi, hogy „nem mindegyik tagállam jogszabályai biztosítanak [a svéd jogszabályok által megállapított] minimális ellátáshoz hasonló ellátást”,¹¹ ugyanez a rendelet ezekre az ellátásokra is alkalmazandó,¹² amennyiben azokat a nemzeti jogszabály írja elő.

36. Emellett emlékeztetni kell arra, hogy a garantált nyugdíjat az SFB 2. fejezetének 7. §-a szerinti alapösszegnek az SFB 67. fejezetének 23. és 24. §-ában foglaltak szerinti növelésével, illetve csökkentésével kell kiszámítani. Az ügy Bíróság előtti irataiból az következik, hogy ezek a növelések, illetve csökkentések különösen az érintett személyes helyzetének¹³ és más nyugdíjvedelmeinek a figyelembevételére irányulnak. Következésképpen a garantált nyugdíj nem fix összeg, hanem annak kiszámítása az érintett különleges körülményei alapján változik. Változó összege ellenére – amely akár 0 SEK is lehet, amennyiben az érintett túl magas jövedelemmel rendelkezik – a garantált nyugdíj célja,¹⁴ hogy alapszintű jövedelmet biztosítson az alacsony foglalkoztatói és kiegészítő nyugdíjjal rendelkező személyeknek.¹⁵ Miután a szóban forgó minimális ellátást minősíteni kell, úgy vélem, hogy az az 1408/71 rendelet 4. cikkének (2) bekezdésében meghatározott, nem járulékfizetésen alapuló öregségi ellátásnak minősül, és ebben az esetben a rendelet 44. cikke értelmében a kedvezményezett jogait a rendelet III. címének 3. fejezetében és különösen a 46. és 51a. cikkben szereplő rendelkezéseknek megfelelően kell megállapítani.¹⁶

37. Rámutatok, hogy a 2017. március 9-i tárgyaláson a Svéd Királyság kiemelte, hogy a garantált nyugdíj az állami nyugdíjrendszer részét képezi. Álláspontom szerint azonban és a Svéd Királyság állításával ellentétben a garantált nyugdíj nem minősül az 1408/71 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerinti öregségi ellátásnak. Tekintettel arra, hogy a garantált nyugdíjat az adókból finanszírozzák,¹⁷ azt nem a kedvezményezettek által befizetett járulékok és a biztosítási rendszerbeli tagság időtartama alapján kell kiszámítani.¹⁸ Ezenkívül, a garantált nyugdíj nyújtására vonatkozó

10 Lásd: 2013. február 21-i Salgado González ítélet (C-282/11, EU:C:2013:86, 35–37. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

11 1977. november 30-i Torri ítélet (64/77, EU:C:1977:197, 7. pont).

12 Lásd e tekintetben: 1981. december 17-i Browning ítélet (22/81, EU:C:1981:316, 10. pont).

13 Például jogállásának.

14 A kérdést előterjesztő bíróság szerint: „a [garantált nyugdíj] központi eleme az volt, hogy egy új védőháló vezetessen be az alacsony jövedelműeknek vagy jövedelemmel nem rendelkezőknek. Ez a nyugdíj tehát szociális ellátás jellegű. A garantált nyugdíj más nyugdíjából származó jövedelem alapján fokozatosan csökken. Vagyis a nyugdíj a jövedelemalapú nyugdíjak, a kiegészítő nyugdíj és bizonyos egyéb ellátások figyelembevételével fokozatosan csökken. Akinek az ilyen jövedelme egy bizonyos összeget meghalad, nem részesül garantált nyugdíjban.” Lásd az előzetes döntéshozatal iránti kérelem 3. pontját.

15 Írásbeli észrevételeiben a Svéd Királyság előadta, hogy: „[a] svéd állami öregségnyugdíj-alapja a munkával és járulékfizetéssel szerzett nyugdíjjogosultság. Különböző okokból erre nem mindenkinek van lehetősége, és emiatt létezik a kiegészítő jellegű garantált nyugdíj, amely az állami öregségi nyugdíj részét képezi azoknál a személyeknél, akik alacsony jövedelem alapján szereztek svéd nyugdíjjogosultságot, vagy ilyet egyáltalán nem szereztek. Ez a kiegészítő jellegű garantált nyugdíj valójában olyan garantált összeg, amely olyan személynek folyósítandó, aki nem tudott svéd nyugdíjjogosultságot szerezni. Következésképpen az ellátás az adott személy jövedelmétől függ abban az értelemben, hogy azt a megszerzett nyugdíj összegével csökkenteni kell. [...] Azok a személyek, akik megfelelő összegű nyugdíjjal rendelkeznek, garantált nyugdíjra nem jogosultak.” Lásd a Svéd Királyság észrevételeinek 7. pontját.

16 Lásd: 1993. április 22-i Levatino ítélet (C-65/92, EU:C:1993:149, 21. pont).

17 Ebből következik, hogy finanszírozásának forrása nem azonos a foglalkoztatói és kiegészítő nyugdíj finanszírozásának forrásával. Lásd *a contrario*: 2005. január 20-i Noteboom ítélet (C-101/04, EU:C:2005:51, 27. pont).

18 Az 1983. július 5-i Valentini ítélet (172/82, EU:C:1983:189) 14. pontjában a Bíróság úgy ítélte meg, hogy „az 1408/71 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének c) pontjában és 46. cikkében meghatározott öregségi ellátásokat alapvetően az jellemzi, hogy olyan személyek megélhetésének biztosítására irányulnak, akik – miután elértek egy bizonyos kort – felhagynak a munkavégzéssel, és már nem kötelesek a munkaügyi hivatal rendelkezésére állni. Ezenkívül, az ellátások összevonásának és arányosításának 46. cikkben meghatározott rendszere abból ered, hogy ezeket az ellátásokat általában a kedvezményezettek által befizetett járulékok alapján finanszírozzák és szerzik meg, valamint azokat a kedvezményezettek e biztosítási rendszerbeli tagságának időtartama alapján számítják ki.” Kiemelés tőlem. A járulékfizetési időszakok kapcsán lásd továbbá: 2007. december 18-i Habelt és társai ítélet (C-396/05, EU:C:2007:810, 66–69. pont).

rendelkezésekből következik, hogy azt nem csak a foglalkoztatási és/vagy kiegészítő nyugdíjra jogosult személyeknek folyósítják.¹⁹ A garantált nyugdíjat ugyanis olyan személy részére folyósítják, aki elérte a 65 éves kort, és legalább három év biztosítási idővel rendelkezik, és azt az érintett svédországi tartózkodása időtartamának és esetleges egyéb nyugdíjvédelmeinek figyelembevételével határozzák meg.

38. A Svéd Királyság arra hivatkozott továbbá, hogy létezik egy másik öregségi ellátás is, amely megélhetést biztosító minimális jövedelem biztosítására irányul. Számomra úgy tűnik – feltéve, hogy ezt a kérdést előterjesztő bíróság igazolja –, hogy ez utóbbi ellátás nem képezi a jelen ügy tárgyát. Ezenkívül arra az 1408/71 rendelet 4. cikkének (2a) bekezdése irányul, amely a „különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátásokra [vonatkozik], amelyek olyan jogszabályokban kerülnek megállapításra, amelyek [...] a szociális biztonsági jogszabályok, valamint a szociális segélyezés jellegzetességeit egyaránt magukban hordozzák”, és amelyeket a IIa. melléklet sorol fel, azaz az „Időseknek nyújtott támogatásra (2001:853. sz. törvény)” alkalmazandó.²⁰

39. Mindazonáltal az 1993. április 22-i Levatino ítéletből (C-65/92, EU:C:1993:149, 21. pont) és az 1998. szeptember 24-i Stinco és Panfilo ítéletből (C-132/96, EU:C:1998:427, 19–21. pont) az következik, hogy az 1408/71 rendelet 46. cikkének (2) bekezdése, és 50. cikke az e rendelet 4. cikkének (2) bekezdésében és 4. cikkének (2a) bekezdésében meghatározott ellátásokra alkalmazandó.

B. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

1. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésről

40. Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy amennyiben az illetékes intézmény az 1408/71 rendelet 46. cikke (2) bekezdésének alkalmazásával a svéd garantált nyugdíj időarányos számítását végzi, akkor a rendelet 47. cikke (1) bekezdésének d) pontja alapján a más tagállamban – a jelen esetben Lengyelországban – szerzett biztosítási időszakhoz lehet-e olyan nyugdíjértéket rendelni, amely megfelel a svéd biztosítási időszak átlagos értékének.

41. Tekintettel arra, hogy az 1408/71 rendelet 47. cikke (1) bekezdésének d) pontja kiegészítő szabályt fogalmaz meg a rendelet 46. cikkének (2) bekezdésében foglalt elméleti és időarányos összeg kiszámításához, és azt így ez utóbbi rendelkezés fényében kell értelmezni,²¹ elsődlegesen azt kell megállapítani, hogy az 1408/71 rendelet 46. cikkének (2) bekezdése alkalmazandó-e – és adott esetben hogyan – a svéd garantált nyugdíj összegének kiszámítására.²²

¹⁹ Ebből következik, hogy a garantált nyugdíjnak nem szükségszerűen ugyanazok a kedvezményezettjei, mint a foglalkoztatói és kiegészítő nyugdíjnak. Lásd *a contrario*: 2005. január 20-i Noteboom ítélet (C-101/04, EU:C:2005:51, 27. pont). A garantált nyugdíjat ugyanis olyan személyek részére is folyósíthatják, akik semmilyen jövedelemmel nem rendelkeznek, különösen nem öregségi nyugdíjjal. Lásd e tekintetben a jelen főtanácsnoki indítvány 12. pontját.

²⁰ Lásd: 2004. április 29-i Skalka ítélet (C-160/02, EU:C:2004:269, 25. és 26. pont). Az 1408/71 rendelet 10a. cikkének megfelelően az e rendelet hatálya alá tartozó személyek a 4. cikk (2a) bekezdésében meghatározott különleges, nem járulékfizetésen alapuló ellátásokra kizárólag a lakóhelyük szerinti tagállamban jogosultak. Következésképpen ezek az ellátások nem „exportálhatók”.

²¹ Lásd analógia útján: 1997. október 9-i Naranjo Arjona és társai ítélet (C-31/96–C-33/96, EU:C:1997:475, 20. pont); 2013. február 21-i Salgado González ítélet (C-282/11, EU:C:2013:86, 42. pont).

²² A 2013. február 21-i Salgado González ítélet (C-282/11, EU:C:2013:86) 43. pontjában a Bíróság megállapította, hogy „az 1408/71 rendelet 46. cikkének (2) bekezdését és 47. cikkének (1) bekezdését az EUMSZ 48. cikkben meghatározott célkitűzésre tekintettel kell értelmezni, amely magában foglalja többek között azt, hogy a migráns munkavállalók szociális biztonságuk ellátásainak összege nem csökkenhet azon oknál fogva, hogy szabad mozgáshoz való jogukat gyakorolták.” Kiemelés tőlem.

42. Amennyiben egy tagállam jogszabályai értelmében valamely ellátási jogosultság meghatározott biztosítási idő megszerzésétől függ, az 1408/71 rendelet 45. cikke előírja, hogy azon tagállam illetékes intézménye, amelynek jogszabályai az ellátási jogosultság megszerzését, fenntartását vagy érvényesítését biztosítási idő megszerzésétől teszi függővé, ugyanúgy köteles figyelembe venni a többi tagállamban szerzett biztosítási időszakokat, mintha azokat az általa alkalmazott jogszabályok szerint szerezték volna meg. Másképpen, a más tagállamokban szerzett biztosítási időszakokat összesíteni kell.²³

43. Ilyen esetben az 1408/71 rendelet 46. cikkének (2) bekezdését kell alkalmazni. Az előírja, hogy az illetékes intézmény kiszámítja azt az elméleti összeget, amelyet az érintett személy igényelhetne, ha valamennyi, különböző tagállamokban végzett munkával szerzett biztosítási időszakot az illetékes intézmény tagállamában szerezte volna meg.

44. Az 1408/71 rendelet 46. cikke (2) bekezdése b) pontjának alkalmazásával továbbá az illetékes intézmény az ellátás tényleges összegét az elméleti összegnek az illetékes intézmény tagállamában szerzett biztosítási időszak és/vagy tartózkodási idő különböző tagállamokban szerzett összes biztosítási időszakhoz és/vagy tartózkodási időhöz viszonyított arányában határozza meg.²⁴

45. Az ügy Bíróság előtt lévő irataiból kitűnik, hogy annak megállapítása érdekében, hogy B. Zaniewicz-Dybeck – aki Lengyelországban és Svédországban is szerzett biztosítási és/vagy tartózkodási időt – jogosult-e a svéd garantált nyugdíjra, a társadalombiztosítási hivatal a jövedelemtől (amely 75 216 SEK)²⁵ függő svéd nyugdíj²⁶ (jövedelemalapú nyugdíj és kiegészítő nyugdíj) összege arányosításának módszerét alkalmazta (úgynevezett „időarányos számítás”)²⁷ az SFB 67. fejezete 25. §-ának és a jogi állásfoglalásnak megfelelően. Ez a számítás az előbbi összegnél lényegesen magasabb összeget eredményezett (vagyis 125 360 SEK-et),²⁸ amely összeg túl magas ahhoz, hogy az garantált nyugdíj folyósítására adjon lehetőséget.

23 Ebből következik, hogy az 1408/71 rendelet 45. cikkének alkalmazásával B. Zaniewicz-Dybeck kérheti a Lengyelországban és Svédországban szerzett biztosítási időszakainak összesítését, különösen a jövedelemalapú nyugdíjra és a kiegészítő nyugdíjra való jogosultság megszerzése érdekében.

24 Erre a számítási módra Jacobs főtanácsnok konkrét példát adott a Stinco és Panfilo ügyre vonatkozó indítványának (C-132/96, EU:C:1997:436) 5. pontjában, amely szerint: „[í]gy feltéve, hogy egy személy 10 évet dolgozott A tagállamban és 20 évet B tagállamban, abból az következik – még abban az esetben is, ha az A tagállamban ez a személy a 10 éves biztosítási időszak alapján nem jogosult öregségi nyugdíjra (például amiatt, mert ez a tagállam megköveteli, hogy az érdekeltek 15 éven keresztül dolgozzanak a területén), hogy a 46. cikk (2) bekezdése értelmében jogosult lesz az A tagállamban annak az ellátásnak az egyharmadára, amelyet akkor kapott volna, ha 30 évet dolgozott volna ebben a tagállamban. Az előbb ismertetett eljárás első lépését (azaz az elméleti összeg kiszámítását, amelyet a 46. cikk (2) bekezdésének a) pontja határoz meg) összesítésnek, a másodikat (azaz az ellátás összegének a 46. cikk (2) bekezdésének b) pontja szerinti időarányos számítását) pedig arányosításnak nevezzük.”

25 Lásd a jelen indítvány 17. és 18. pontját. Lásd továbbá a jelen indítvány 23. pontját.

26 Lásd a jelen indítvány 23. pontját. Másképpen, B. Zaniewicz-Dybeck garantált nyugdíjra való jogosultságának megállapítása során a biztosítási alap nem vette figyelembe a Lengyelországban szerzett biztosítási időszak alapján neki járó öregségi nyugdíj összegét.

27 Lásd a jelen indítvány 17. pontját.

28 Lásd a jelen indítvány 23. pontját. Számomra úgy tűnik – azzal, hogy ezt a kérdést előterjesztő bíróságnak kell igazolnia –, hogy e módszer alkalmazásával a biztosítási alap B. Zaniewicz-Dybeck garantált nyugdíjának kiszámításához valamely módon elméleti összeget vett figyelembe. Ez az 1408/71 rendelet 46. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontjában meghatározott összesítés és arányosítás módszerére emlékeztet.

46. Ez a módszer²⁹ nem helyes, mivel álláspontom szerint a svéd garantált nyugdíjra való jogosultságot a svéd jogszabályoknak, valamint az 1408/71 rendelet 50. cikkének megfelelően kell értékelni³⁰ az SFB 67. fejezetének 25. §-ában és a jogi állásfoglalásban meghatározott arányosítás módszerének alkalmazása nélkül.

47. Tekintettel arra, hogy az 1408/71 rendelet nem teszi kötelezővé, hogy a tagállamok a svéd garantált nyugdíjhoz hasonló minimális ellátásokat vezessenek be, szükségszerűen nem mindegyik tagállam joga írja elő e minimális ellátások nyújtását. Kevésbé tekinthető tehát úgy, hogy az 1408/71 rendelet 46. cikkének (2) bekezdése e minimális ellátás számítására vonatkozó különleges és részletes szabályokat állapít meg.³¹

48. Ezzel szemben, a nemzeti jogszabályok alkalmazásával kiszámított³² svéd garantált nyugdíj összegét az 1408/71 rendelet 46. cikkének (2) bekezdése³³ értelmében az SFB 67. fejezetének 25. §-ában és a jogi állásfoglalásban meghatározott arányosítási módszer alkalmazása nélkül kell figyelembe venni a jövedelemalapú svéd nyugdíj kiszámítása során.

49. Ki kell emelni, hogy az 1998. szeptember 24-i Stinco és Panfilo ítélet (C-132/96, EU:C:1998:427) 21. pontjában³⁴ a Bíróság megállapította, hogy: „a tagállam jogszabályai által biztosított minimális ellátást figyelembe kell venni az 1408/71 rendelet 46. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerinti elméleti összeg kiszámítása során”.³⁵

50. Az 1998. szeptember 24-i Stinco és Panfilo ítéletből (C-132/96, EU:C:1998:427, 22. pont) és a 2005. július 21-i Koschitzki ítéletből (C-30/04, EU:C:2005:492, 23. pont) egyértelműen az következik ugyanis, hogy az 1408/71 rendelet 46. cikke (2) bekezdése a) pontjának értelmében az illetékes intézménynek az időarányosított nyugdíj alapját képező elméleti nyugdíj összegének meghatározása során figyelembe kell vennie a nemzeti jogszabályok által meghatározott garantált vagy minimális nyugdíj elérése érdekében nyújtott kiegészítést is.

29 Feltéve, hogy az A tagállamban 40 éves biztosítási időszakra a garantált nyugdíj összege 100 euró, és X az A tagállamban 70 euró öregségi nyugdíjra jogosult (20 éves biztosítási időszak alapján), B tagállamban pedig 10 euróra (20 éves biztosítási időszak alapján), az SFB [67.] fejezetének 25. §-ában és a jogi állásfoglalásban meghatározott módszer alapján X az A és B tagállamokban fennálló 40 éves biztosítási időszakra nézve semmiféle kiegészítésre nem lenne jogosult annak érdekében, hogy elérje a garantált nyugdíj összegét. E módszer szerint ugyanis nyugdíjának éves értéke A tagállamban 3,5 euró (70/20). Ha ezt az összeget megszorozzuk a garantált nyugdíj szempontjából figyelembe vehető maximális 40 évvel, a kapott összeg magasabb a garantált nyugdíj összegénél (azaz $3,5 \times 40 = 140$ euró). E módszer alapügyben történő alkalmazásához lásd a jelen főtanácsnoki indítvány 23. pontját.

30 Az 1408/71 rendelet 50. cikke kapcsán lásd a jelen indítvány 56–60. pontját. Az 1408/71 rendelet 50. cikke ugyanis a nyugdíjjogosultság megállapítására és, adott esetben, kiegészítés kiszámítására vonatkozó különös szabályokat állapít meg annak érdekében, hogy a kedvezményezetteknek olyan ellátásokat – különösen öregségi ellátást – biztosítson, amelynek összege megegyezik a tartózkodási helyük szerinti tagállam által megállapított olyan minimális ellátás összegével, mint a svéd garantált nyugdíj. Ez a rendelkezés előírja továbbá a más tagállamokban nyújtott ellátásoknak, valamint a biztosítási időszakoknak vagy a kedvezményezettek e más tagállamokbeli tartózkodása időtartamának figyelembevételét. Lásd a *contrario* a nyugdíjhatóság jelen indítvány 26. és 27. pontjában ismertetett észrevételeit, amelyekben azt állította, hogy túlkompenzáció kockázata áll fenn amiatt, hogy a svéd garantált nyugdíj számítása során nem lehet figyelembe venni egyrészt a más tagállamokban szerzett biztosítási időszakok nyugdíjértékét, másrészt pedig a más tagállamokban szerzett jövedelmeken alapuló nyugdíjakat.

31 Lásd analógia útján: 2005. július 21-i Koschitzki ítélet (C-30/04, EU:C:2005:492, 31. és 32. pont).

32 Lásd a jelen indítvány 16. pontját.

33 Lásd: 2005. július 21-i Koschitzki ítélet (C-30/04, EU:C:2005:492) 31. pont, amelyben a Bíróság megállapította, hogy: „[a] kiegészítés figyelembevételére vonatkozó kötelezettség nem jelent arra vonatkozó kötelezettséget, hogy azt a nemzeti szabályozásban meghatározottól eltérő tartalommal ruházzák fel”.

34 Lásd továbbá ebben az értelemben: 2005. július 21-i Koschitzki ítélet (C-30/04, EU:C:2005:492) 23. pont. Meg kell jegyezni, hogy a Bíróság az 1993. április 22-i Levatino ítélet (C-65/92, EU:C:1993:149) 27. pontjában megállapította, hogy ha egy tagállam jogszabályai olyan ellátásokat állapítanak meg, mint a garantált nyugdíj vagy a minimális nyugdíj, akkor ezen ellátások kiszámítására a 46. cikket alkalmazni kell. A Bíróság úgy ítélte meg, hogy az 1408/71 rendelet rendelkezései „[az uniós] jogalkotó azon szándékát fejezik ki, hogy a 46. cikk hatálya alá vonja a nem járulékfizetésen alapuló olyan öregségi ellátásokat is, mint a garantált jövedelem”. „Egyrészt a rendelet 4. cikkének (2) bekezdése kifejezetten előírja, hogy azt az öregségi ellátásokkal kapcsolatos járulékfizetésen alapuló és nem járulékfizetésen alapuló rendszerekre is alkalmazni kell”. „Másrészt, a rendelet 46. cikke (2) bekezdésének a) pontja a nem járulékfizetésen alapuló ellátások úgynevezett »elméleti« összegének meghatározására vonatkozó különös rendelkezéseket tartalmaz”. Lásd: 1993. április 22-i Levatino ítélet (C-65/92, EU:C:1993:149, 24–26. pont).

35 A jelen ügyben szóban forgó ellátásra az 1408/71 rendelet 4. cikkének (2a) bekezdése vonatkozott.

51. Az 1408/71 rendelet 46. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján elvégzendő számítás „célja annak biztosítása, hogy a munkavállaló azt a legmagasabb elméleti összeget kapja meg, amelyet akkor igényelhetne, ha teljes biztosítási idejét a szóban forgó tagállamban szerezte volna meg”.³⁶

52. Következésképpen, ha az időarányosított nyugdíj alapját képező elméleti nyugdíjösszeg, amelyre B. Zaniewicz-Dybeck akkor lenne jogosult, ha végig Svédországban dolgozott volna, a svéd jogszabályoknak megfelelően kiszámított garantált nyugdíj összegénél alacsonyabb, akkor a garantált nyugdíj összegének elérése érdekében az elméleti összeghez pótlékot vagy kiegészítést kell nyújtani.

53. Tekintettel arra, hogy a jövedelmeken alapuló svéd nyugdíj a „nyereségek, járulékok vagy növekmények összegén” alapul, úgy vélem, hogy az 1408/71 rendelet 47. cikke (1) bekezdése d) pontjának – amely kötelezően alkalmazandó – megfogalmazásából egyértelműen következik, hogy az időarányosított nyugdíj alapját képező elméleti nyugdíj összegének az 1408/71 rendelet 46. cikke (2) bekezdése a) pontjának alkalmazásával történő kiszámítása során az illetékes intézménynek³⁷ kell meghatároznia a más tagállamok³⁸ jogszabályai szerint szerzett biztosítási és/vagy tartózkodási idő alapján figyelembe veendő nyereségek, járulékok vagy növekmények összegét az általa alkalmazott jogszabályok³⁹ szerint szerzett biztosítási és/vagy tartózkodási idő tekintetében rögzített nyereségek, járulékok vagy növekmények összege alapján. Az 1408/71 rendelet 47. cikke (1) bekezdése d) pontjának alkalmazása biztosítja ugyanis, hogy a szóban forgó számítás alapja a migráns munkavállaló esetén ugyanaz legyen, mintha nem gyakorolta volna szabad mozgáshoz való jogát, amellyel kapcsolatban a Bíróság már megállapította, hogy az összhangban áll az EUMSZ 48. cikkben meghatározott célkitűzéssel.⁴⁰

54. Ráadásul rá kell mutatni, hogy az arányosítás 1408/71 rendelet 46. cikke (2) bekezdése b) pontjában megállapított módszere alkalmazásának következtében az időarányosított nyugdíj kiszámításának alapját képező elméleti összegnek a svéd garantált nyugdíj összegének elérése céljából pótlékkal vagy kiegészítéssel történő esetleges növelése által biztosított előny szigorúan a B. Zaniewicz-Dybeck által Svédországban szerzett biztosítási időszakra korlátozódik, amely minden esetleges túlkompenzációt kizár.⁴¹

55. Összefoglalva, álláspontom szerint az olyan minimális öregségi ellátásra való jogosultságot, mint a svéd garantált nyugdíj, a svéd jogszabályok – az SFB 67. fejezete 25. §-ában és a jogi állásfoglalásban meghatározott arányosítási módszer alkalmazása nélkül –, valamint az 1408/71 rendelet 50. cikkének megfelelően kell értékelni. Az időarányosított nyugdíj alapját képező elméleti nyugdíj összegének az 1408/71 rendelet 46. cikke (2) bekezdése a) pontjának alkalmazásával történő kiszámítása során az illetékes intézménynek figyelembe kell vennie a tagállamának jogszabályai által biztosított minimális öregségi ellátást annak érdekében, hogy a munkavállaló részére az időarányosított nyugdíj alapját képező olyan maximális elméleti összeget biztosítson, amelyre akkor lehetett volna jogosult, ha valamennyi biztosítási időszakát a szóban forgó tagállamban szerezte volna meg. Ezenkívül, az 1408/71 rendelet 47. cikke (1) bekezdése d) pontjának megfelelően ezen elméleti összeg kiszámítása során az illetékes intézménynek meg kell határoznia a más tagállamok jogszabályai szerint szerzett biztosítási és/vagy tartózkodási idő tekintetében figyelembe veendő nyereségeket, járulékokat és növekményeket az általa alkalmazott jogszabályok szerint szerzett biztosítási idő tekintetében figyelembe vett nyereségek, járulékok vagy növekmények alapján.

36 2005. július 21-i Koschitzki ítélet (C-30/04, EU:C:2005:492, 28. pont).

37 Azaz a jelen ügyben a biztosítási alap.

38 Azaz a jelen ügyben Lengyelországban.

39 Azaz a jelen ügyben a biztosítási alap által alkalmazott svéd jog.

40 Lásd analógia útján: 1997. október 9-i Naranjo Arjona és társai ítélet (C-31/96–C-33/96, EU:C:1997:475, 20. és 21. pont).

41 Lásd a jelen indítvány 26. és 27. pontját.

2. A második kérdéstről

56. Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság arra keres választ, hogy az 1408/71 rendelet kimondja-e, hogy az illetékes intézmény a garantált nyugdíjra való jogosultság számítása során figyelembe vehet olyan nyugdíjjövedelmeket, amelyeket a biztosított valamely másik tagállamból kap.

57. E kérdés megválaszolásához úgy vélem, hogy emlékeztetni kell az 1408/71 rendelet 50. cikkének címére és rendelkezéseire, amelyeket a jelen indítvány 9. pontja tartalmaz.⁴²

58. Az 1977. november 30-i Torri ítélet (64/77, EU:C:1977:197) 5. és 6. pontjában a Bíróság megállapította, hogy az 1408/71 rendelet 50. cikke „olyan esetekre vonatkozik, ahol a munkavállaló foglalkoztatása a rá irányadó tagállami jogszabályok értelmében viszonylag rövidnek számított, és így az e tagállamok által nyújtandó ellátások teljes összege nem elegendő a megfelelő életszínvonal biztosításához”. „E helyzet orvoslása érdekében e cikk úgy rendelkezik, hogy amennyiben a tartózkodás helye szerinti állam jogszabályai minimális ellátást írnak elő, az e tagállam által nyújtandó ellátást *olyan összegű kiegészítéssel kell növelni, amely megfelel az összes tagállam – amelynek joghatósága alá a munkavállaló tartozott – jogszabályai alapján nyújtandó ellátás összege, valamint ezen minimális ellátás különbözetének.*”⁴³

59. Ebből következik, hogy a svéd garantált nyugdíjra való jogosultság számítása során a társadalombiztosítási hivatal – magasabb összeg juttatásának kötelezettsége nélkül⁴⁴ – az 1408/71 rendelet 50. cikkének megfelelően figyelembe veheti B. Zaniewicz-Dybeck más tagállamban kapott nyugdíjjövedelmeit.⁴⁵ E rendelkezés kimondja továbbá, hogy a társadalombiztosítási hivatalnak figyelembe kell vennie B. Zaniewicz-Dybeck – többek között az öregségi ellátások kiszámításához figyelembe vett – biztosítási és/vagy tartózkodási időtartamainak összességét. Következésképpen B. Zaniewicz-Dybeck Lengyelországban és Svédországban szerzett biztosítási és/vagy tartózkodási időszakait kell figyelembe venni.⁴⁶

60. Az illetékes intézmény számára fennálló lehetőség, hogy a más tagállamban nyújtott ellátásokat, valamint a más tagállam szerzett biztosítási és/vagy tartózkodási időszakokat figyelembe vegye, nem jár az állítólagos túlkompensációval.⁴⁷

42 Rámutatok, hogy az 1998. szeptember 24-i Stinco és Panfilo ítélet (C-132/96, EU:C:1998:427) 20. pontjában a Bíróság megállapította, hogy „az 1408/71 rendelet 46. cikke (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott eljárás, amely a nyugdíj elméleti összegének meghatározására vonatkozik, különbözik az 50. cikk szerinti problémakörtről, amely egy meghatározott tagállam nemzeti jogszabályainak általános rendelkezései alapján fizetendő minimális összegnél magasabb kiegészítő ellátás nyújtására vonatkozik”. Lásd még: 1981. december 17-i Browning ítélet (22/81, EU:C:1981:316, 13. és 14. pont). Ebből következik, hogy az 1408/71 rendelet 46. cikke (2) bekezdése b) pontjának megfelelően az időarányosított nyugdíj kiszámításának alapját képező elméleti összegnek a minimális ellátás összegének elérése céljából pótlékkal vagy kiegészítéssel történő esetleges növelése független a rendelet 50. cikkének alkalmazásától. A svéd garantált nyugdíjhoz hasonló minimális ellátás összege ugyanis az 1408/71 rendelet 46. cikke (2) bekezdésének b) pontja és ugyanezen rendelet 50. cikkének alkalmazása szempontjából releváns.

43 Kiemelés tőlem.

44 Feltéve, hogy A tagállamban a garantált nyugdíj 40 éves biztosítási időszakra 100 euró és X-nek A tagállamban 70 eurós öregségi nyugdíja van (20 éves biztosítási időszakra) B tagállamban pedig 10 euró (20 éves biztosítási időszakra), X A tagállamban 20 eurós kiegészítésre jogosult (azaz 100 euró – [70 + 10 euró]) az 1408/71 rendelet 50. cikkének megfelelően. Amennyiben a B tagállamban szerzett biztosítási időszakokat nem vennék figyelembe, a kiegészítés 30 euró lenne.

45 Tekintettel arra, hogy e jövedelmek figyelembevételét az 1408/71 rendelet 50. cikke kifejezetten előírja, az az 1998. október 22-i Conti ítélet (C-143/97, EU:C:1998:501) értelmében nem minősül a nemzeti jog által előírt ellátásokat csökkentő szabálynak.

46 Rámutatok, hogy Zaniewicz-Dybecknek 19 év lengyelországi és 24 év svédországi összeszámított biztosítási időszakkal rendelkezik. Következésképpen a két szóban forgó tagállambeli biztosítási időszakainak összege magasabb, mint a szóban forgó nemzeti jogszabályok által a garantált nyugdíj folyósításához előírt 40 év. Meg kell jegyezni, hogy az 1408/71 rendelet 50. cikkében előírt kiegészítést a szóban forgó tagállam mindaddig köteles folyósítani, ameddig az érintett e tagállam területén tartózkodik. Ebből következik, hogy az 1408/71 rendelet 50. cikke nem követeli meg, hogy az e cikk alkalmazásával fizetett esetleges kiegészítések exportálhatók legyenek. A 2017. március 9-i tárgyaláson a Svéd Királyság előadta, hogy a svéd jogszabályok alapján a svéd garantált nyugdíj exportálható. Álláspontom szerint a garantált nyugdíj nemzeti jogszabályok szerinti „exportálhatósága” nem zárja ki az 1408/71 rendelet 50. cikkének alkalmazását, és adott esetben kiegészítés fizetését e tagállam területén.

47 Lásd a jelen indítvány 26. és 27. pontját.

61. Összefoglalva, álláspontom szerint az 1408/71 rendelet 50. cikkét úgy kell értelmezni, hogy a minimális öregségi ellátásra való jogosultság számítása során az illetékes intézmény figyelembe veheti a biztosított által más tagállamból kapott nyugdíjjövedelmeket.

VI. Véggöveztetések

62. A fenti megfontolások alapján azt javasolom a Bíróságnak, hogy a Högsta förvaltningsdomstolen (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Svédország) által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre a következő választ adja:

- 1) A minimális öregségi ellátásra való jogosultságot a nemzeti jogszabályok, valamint a 2006. december 18-i 1992/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, 1996. december 2-i 118/97/EK tanácsi rendelettel módosított és naprakésszé tett, a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet 50. cikke alapján kell értékelni, a socialförsäkringsbalken (a társadalombiztosításról szóló 2010:110. sz. törvény) által felváltott lagen [1998:702] om garantipension (a garantált nyugdíjról szóló 1998:702. sz. törvény) 67. fejezetének 25. §-ában és a Försäkringskassan (társadalombiztosítási hivatal, Svédország) 2007:2. sz. jogi állásfoglalásában foglalt arányosítási módszer alkalmazása nélkül.

Az időarányosított nyugdíj alapját képező elméleti nyugdíj összegének az 1992/2006 rendelettel módosított, 118/97 rendelettel módosított és naprakésszé tett 1408/71 rendelet 46. cikke (2) bekezdése a) pontjának alkalmazásával történő kiszámítása során az illetékes intézménynek figyelembe kell vennie a tagállamának jogszabályai által biztosított minimális öregségi ellátást annak érdekében, hogy a munkavállaló részére az időarányosított nyugdíj alapját képező olyan maximális elméleti összeget biztosítson, amelyre akkor lehetett volna jogosult, ha valamennyi biztosítási időszakát a szóban forgó tagállamban szerezte volna meg.

Az 1992/2006 rendelettel módosított, 118/97 rendelettel módosított és naprakésszé tett 1408/71 rendelet 47. cikke (1) bekezdésének d) pontját úgy kell értelmezni, hogy ezen elméleti összeg kiszámítása során az illetékes intézménynek meg kell határoznia a más tagállamok jogszabályai szerint szerzett biztosítási és/vagy tartózkodási idő tekintetében figyelembe veendő nyereségeket, járulékokat és növekményeket az általa alkalmazott jogszabályok szerint szerzett biztosítási idő tekintetében figyelembe vett nyereségek, járulékok vagy növekmények alapján.

- 2) Az 1992/2006 rendelettel módosított, 118/97 rendelettel módosított és naprakésszé tett 1408/71 rendelet 50. cikkét úgy kell értelmezni, hogy a minimális öregségi ellátásra való jogosultság számítása során az illetékes intézmény figyelembe veheti a biztosított által más tagállamból kapott nyugdíjjövedelmeket.